

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2021 M. SPALIO 20 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2021-10-25 Nr. NKP-11

Vilnius

Posėdis vyko 2021 m. spalio 20 d., 9.30 – 10.30 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius) nuotoliniu būdu „Microsoft Teams“ platformoje.

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Aidas Gudavičius.

DARBOTVARKĖ:

1. 2021 m. spalio 20 d. Komisijos posėdžio sekretoriaus išrinkimas.
2. Dėl rekomendacijų pagal atlikto šeimų tyrimo duomenis.
3. Dėl susitikimo su teismų atstovais.
4. Dėl Komisijos atsakymo į pateiktą užklausą apie situaciją Verkių mokyklos-
daugiafunkciame centre.
5. Dėl kreipimosi apie asmeniui su negalia iškilusių problemų, naudojantis socialiniu būstu.
6. Dėl laiškų ir teisės aktų projektų iš įvairių įstaigų srauto teikiamo Komisijai.
7. Dėl Komisijos nario delegavimo į patariamąją ekspertų grupę ar kito pasirinkimo stebėti.
8. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Dalios M. išrinkimas 2021 m. spalio 20 d. Komisijos posėdžio sekretore.

NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

2. SVARSTYTA. Aidas G. pasiūlė, kad tyrimo rekomendacijose viskas turi būti papunkčiui išdėstyta ant vieno A4 formato lapo, o toliau visa analizė gali būti teikiama, bet jos neskaitys. Toks yra standartas. Šalia šio lapo galima pridėti ir kitus lapus gilinėmuisi. Dalia M. paklausė, kaip kokybiškai į vieną lapą galima surašyti visų pažeidimų pagrindumą, kai pažeista ir Konvencija, ir nėra

niekaip atliepta į Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto 2016 m. rekomendacijas Lietuvai, plius turime pateikti, kokius teisės aktus rekomenduojame keisti. Aido G. nuomone, rekomendacijos turi būti pagrįstos formaliai. Dalia M. pastebėjo, kad galime parašyti tik esamą faktą, kad visos Konvencijos įgyvendinimas yra paliktas žmogaus su negalia šeimai – kiek ji išgali, bet abejotina, ar tai bus Komisijos stebėsenos rekomendacija pagal tokios didelės apimties tyrimą. Aidas G. pasakė, kad rekomendacija yra tai, ką konkrečiai valstybė turi įgyvendinti. Kristina D. pasiūlė, kad reikia paminėti visus straipsnius, kas pažeista ir tada rekomenduoti, ką daryti. Dalia M. pasakė, kad galima talpinti į du lapus, bet ar bus aiški giluminė tyrimo esmė – dokumentas bus sausas, formalizuotas, o tie, kam bus teikiamos rekomendacijos, juk privalės nurodyti sprendinių priemones, kurios, tikėtina irgi bus tik formalumai. Komisija pagrindžiame, kad tai yra blogai ir rekomenduojame įgyvendinti pagal Konvenciją, o atsakingi asmenys turi nurodyti, kokių priemonių ims, kad būtų tinkamai įgyvendinta. Aidas G. siūlo palikti tik Komisijos tekstą, visą kitą išimti ir sustruktūrizuoti: 1, 2 karantinas ir apibendrinimas. Kristina D. pasiūlė dar kartą dėl apibendrinimo susitikti.

NUTARTA. Dar kartą susitikti dėl tyrimo rekomendacijų apibendrinimo.

3. SVARSTYTA. Komisijos pirmininkė informavo, kad Teismų administracija pranešė apie suderintą su teismais ir Komisija susitikimo laiką – lapkričio 25 d. 10 val. Taip pat Kristina D. priminė, kad iš LGKT gautas prašymas dėl situacijos Verkių mokyklos-daugiafunkciame centre.

NUTARTA. Komisijos nariai sutinka su suderintu susitikimu – pirmininkė susisieks su Teismų administracija.

4. SVARSTYTA. Kristina D. pristatė, kad iš LGKT gautas prašymas pateikti išvadą dėl situacijos Verkių mokyklos-daugiafunkciame centre. Aidas G. pasakė, kad ne mūsų kompetencijoje tokius dalykus nagrinėti – pati tarnyba turi nagrinėti, ar čia kas pažeista, ar ne. Dalia M. paminėjo, kad šioje situacijoje uždėtas didelis „apynasris“ tėvams, kurie už viską atsakingi, bet negali nueiti į centrą, pažiūrėti kaip jų vaikas su negalia tame užimtumė dalyvauja, nes, pagal tokią sutartį, jų teisės neproporcingai apribotos – juridškai sutartis nėra lygiavertė.

NUTARTA. Parašyti Komisijos išvadą, kad sutarties sąlygos šalių pareigų ir teisių atžvilgiu galimai nėra lygiavertės.

5. SVARSTYTA. Kristina D. taip pat priminė, kad gautas neįgalaus asmens kreipimasis dėl socialinio būsto sutarties nutraukimo. Aidas G. paminėjo, kad mūsų funkcija yra stebėseną, o ne individualių atvejų nagrinėjimas – mes galime atsižvelgti, teikiant rekomendacijas. Dalia M. papildė, kad socialinio būsto valdytojas yra vietinė savivalda ir pirmiausia ten klausimai turi būti sprendžiami, o savivaldybės sprendimus galima skusti administraciniam teismui.

NUTARTA. Parašyti, kad individualių atvejų Komisija pagal savo funkcijas nenagrinėja; rekomenduoti kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą.

6. SVARSTYTA. Kristina D. iškėlė klausimą, kaip reaguoti į įvairius Neįgaliųjų reikalų departamento (toliau – NRD) ir kitų įstaigų laiškus. Dalia M. pasiūlė tiesiog atsakyti, kad Komisijos ištekliai yra labai riboti arba, kad dėl trūkstamų žmogiškųjų resursų neturime galimybių dalyvauti visuose susitikimuose, darbo grupėse ir pan. Kalbant apie vieną iš paskutinių NRD laiškų (dėl ekstremalios situacijos), Dalia M. paminėjo, kad tikslinga NRD paklausti, kas ir kokiomis priemonėmis šeimai toje ekstremalioje situacijoje padės, nes buvo nurodyta, kad bus įtrauktos priemonės, bet neaišku, kas konkrečiai sudaro minimų priemonių turinį.

NUTARTA. Teikiant atsakymus įstaigoms, parašyti, kad jų laišką/informaciją/kvietimą ar pan. gavome ir paaiškinti, kad Komisijos žmogiškieji ištekliai bei kiti resursai yra labai riboti, todėl atsiprašome, kad dalyvausime/teiksime nuomonę/pastabas ar pan. reaguosime pagal galimybes.

7. SVARSTYTA. Kristina D. iškėlė klausimą, ar ką nors iš Komisijos narių deleguoti į patariamąją ekspertų grupę dėl informacijos prieinamumo visiems. Aidas G. nesutiko, nes taip bus prarastas Komisijos nepriklausomumas, mes teiksime pastabas veltui. Dalia M. pasiūlė paprašyti, kad darbo grupė supažindintų su darbo rezultatais ir tada būtų teikiama Komisijos nuomonė.

NUTARTA. Atsakyti, kad deleguoti nario objektyviai neturi galimybės, tačiau Komisija susipažintų su šios darbo grupės rezultatais ir pagal galimybes teiktų nuomonę.

Komisijos pirmininkė

Kristina Dūdonytė

Komisijos sekretorė

Dalia Mikalauskaitė